

VI жсд-156

Ч. I.

Прага, дия 20 червня 1924

ПЕРВІ ЗІЗДОВИЙ ВІДЕТЕНЬ

Марксівської Групи при Соц.Громаді ім.Драгоманова в Празі,

Соц.Громади ім.Драгоманова у Відні і Соц.Студ.Союзу Галичини.

Рукопис
Загальний Інститут
Архів
УРАДА
№. 0-746.
Спец
Спеціальні матеріали

НА ПЕРЕДОДНІ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО ЗІЗДУ.

За тиждень пічеться в Празі давно заповіданий та давно приготовлюваний "Український Студентський Зізд". У тому Зізді візьмуть також участь представники українського соціалістичного та комуністичного студентства: еміграції, - Прага, Біден, Берлін, - Галичини, - Львів, - та Вуковини - Чернівці.

Участь соціалістів та комуністів у "загально-національних справах" ніколи не може бути абсолютною безуслівною. Так само і наша участь на загально національному студентському зізді не може бути абсолютною, не сміє переступати грани, поза якими кінчується все те, що личить нас із несоціалістичною молоді, а починається те, що нас різко та рішуче розділює. Знайти та певно означити таку грань - це передумова нашої участі на зізді, де запорука вірної соціалістичної тактики наших делегатів, це, вкінці, вимога спільної лінії та спільного діяння усіх соціалістичних напрямків.

Во на зізді всі ми - соціалісти і комуністи - повинні виступити як одно, одне стягне тіло, а і спільною тактикою та спільними клічами. Тим більше, що всі позиції - а досі їх було доволі - свідчать про те, що соціалістично-комуністична делегація на зізді мусить самко замагаючись в національно-стично-реакційну, а то і чорносотенчу більшість.

Приняття одночільної, дійсно соціалістичної тактики - це наше найпекучійше завдання на передодні студентського зізду.

Чим може бути студентський зізд?

На це питання треба собі відповісти в першу чергу, бо від такої чи іншої відповіді на него залежиме як наша участь, так і наша тактика на зізді. Інакше можна сформулювати його ще так: який характер має носити зізд, чи зізд може переступити межі професіоналізму, не перетворити бути загально українським студентським зіздом?

Припустімо, що ініціатори зізду ВИХОДЯТЬ з того заłożення: на зізді повинно бути застулене ЦІЛЕ українське студентство, усіого напрямки та ідеологічні угрупування, єс цого вимагає "допомога фізично і морально загиблій нації". Припустімо!

Але загально відоме правило каже, що РІЖНІ, окремі річі модні поринувати та зводити до спільного ЛЬОГІЧНОГО виразника, лише так довго, як довго існує між тими різними річчами якабудь реальна спільність, так далеко, як далеко ця реальна спільність сягає. Про кота і пса можемо сказати, що вони оба є ссавці; але не можна цого сказати про пса і штаку до черевиків. Ці два останні предмети можна обністи тільки під идиричним спільнім висловом: річи. На підставі реальної спільноти можна посудувати льогічну спільність, але ніколи винаки, бо тоді вийде тільки гра слів.

Значить, ініціатори зізду, виходячи з заłożення про ЗАГАЛЬНО-УКРАЇНСЬКИЙ зізд, що вони були в першу чергу подумати над тим, які в складові частини українського "загалу" і як далеко сягає реальна, дійсна спільність між ними. Щóно на основі сконституування реальної спільноти між різними частинами українського студентства можна зафіксувати спільність льогічну, ідеальну. В першу чергу треба вирішити питання: чи спільність між соціалістичним і несоціалістичним студентством тільки на професійній справі, чи також на культурні, чи навіть політичні?

Ми не маємо права припускати, що ініціатори зізду не застанавлялися над тими справами; проти них постановили, що українство починається і кінчається там, де вони хочуть, себто в рамках стремління до незалежності - від українських робучих мас-державності, і таке розуміння українства принесли, як реальну підставу для "хвігічної спільноти" на зізді. Отже "хвігічна спільнота" - "політичний характер зізду" - побудована на реальній спільноті" - Я.Чиня з Олексієнком, Черкаського зі Шльсаром, Ганьківського з Ватиром і т.д.- Заходить тільки одна маленька "хвігічна" помилка: український "загал" НЕ обіймає ЗАГАДУ, а тільки його "праву частину". Але "слово крилате, мов вітер!...І українство - це крилате поняття. Пригаданий для ініціаторів зізду.

На питання: ІМЕНІ МОЖЕ БУТИ ЗІЗД? - треба шукати відповіді в реальному відношенню різних частин українського студентства. В першу чергу треба вирішити питання: чи спільність між соціалістичним і несоціалістичним студентством обмежується тільки на професійні справи, чи також на культурні а навіть політичні?

На це ми відповідаємо: нас усіх, соціалістів, несоціалістів і антисоціалістів дуже передівсім ПРОФЕСІЙНІ інтереси. Це ясне і безсумнівне. ВСІ МИ - інтелігенти по професії, маємо богато спільніх економічних інтересів та антагонізмів. Всі ми потрібуємо спільноти професійної організації спільногого професійного органу іт.д. і т.д. Тут ми цілком погоджуємося зі словами "Вищетену" про "и е н о р и а л ь н е н о х о ж е н і я б і ж ь м о с т и у к р а і н с ь к о г о с т у д е н т с т� а", про "величезну еміграцію і її потреби" і т.д.

Далі нас дувають КУЛЬТУРНІ інтереси. Передівсім тому, що ми інтелігенти і, як такі будемо працювати на культурно-цівілізаційному поході. Правда, соціалістична молодь ставить своїм завданням передівсім культуру ВІЛЛОВОЇ РОБУЧОГО ЛІДУ з ЯРМА КАПІТАЛУ, культуру виконавчих і виробничих мас, культуру пролетаріату. Буржуазна молодь павпаки, вона ширитиме та організовуватиме культурне затвердження і я. буде "культуртрегером" балків та дідичів, держави і церкви, революції та моніакізму. Це ми знаємо; але ми знаємо рівночально і те, що зетемноти та всілякі інші "культурою" робучі маси, буржуазна молодь все таки мусить дати при масам певне мінімум дійсних та корисних наукових і технічних знань. Тим більше в часах "їхкої" великої фізичної та моральної руїни нації!.....

З другого боку ми думаемо, що не є с я несоціалістична молодь + АНТИСОЦІАЛІСТИЧНА МОЛОДЬ: ми надіємося і знаємо, що вся несоціалістична молодь буде платними та проданими олугами церкви і капіталу; ми віримо, що побіч буржуазних "культуртрегерів" її дідичницької стріхи знайдеться також хоч кель-лички, ділако поступова, та широ віддана нації частина молоді, котра нестиме з посвятою праціві вчанин в широкі маси народу. Тому ми бажаємо тирадінської ініціативі на КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЮМУ полі тек із НЕСОЦІАЛІСТИЧНОЮ МОЛОДЬЮ.

Ви кажете що цого мало? Ми думаемо - донить, щоб дати дійсну поміч откладання нації... І ми думаемо що є в корисна поміч, далеко більше відкладання проросійському характерові інтелігенції, як організація антирадянського повстання на службах західного імперіалізму!.....

Переходимо до третього питання: чи соціалістична і несоціалістична молодь лучається також спільні ПОЛІТИЧНІ інтереси та антагонізмі?

На це ми відповідаємо різним: III. Ми згоднуємося тут цілком із думкою автора замітки про "ВСІУКРАЇНСЬКИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ЗІЗД" у І.Стагу, що "не треба сидіти дурити, що одного гарного дня вся українська молодь збереться в одну велику сім'ю. Не іллюзія". Ми вважаємо буржуазну Світову війну про це, що "іншарод треба будувати хату, а потім вже вкладати в неї СОЛНЦЯМИ ЗМІСТ" - замінами хругтарством, ображованім на конденсацією національних ідеїв в сітку буржуазного націоналізму. Ми бачимо два великі світи, два окремі, "небігоністичні" табори, в яких інші, два політичні світогляди, два "національні ідеології" внутрі української нації. Між ними не може бути їхні замирення, ані костриці, ані чіж інші може бути тільки боротьба!

Правда, всі ми стремимося до української державності, але юні з нас отримують до іншої української державності, до такої, потро з підгрумом відрізченням усіх інших "українських державностей"... Українська державність "загалі" - не існує, це фікція. Українська державність може бути тільки, або суржуковою, або пролетарською державністю. Tertium non datur!

Хиба-ж можливий компроміс, "середня лінія" між ТАКИМИ двома протилежностями? На Зізді піде соціалістична молодь з кличем: "Ха!" живе українська ПРОЛЕТАРСЬКА державність! Соціалістична молодь стремить до такого державності і цого свого стремлення не закриває брехливими загально національними фразами, я в ні о проголошує свої кличі та постулати.

На зізді піде буржуазна молодь, котра є ворогом української пролетарської державності і стремить до ЕУРУАЗНОЇ державності, але те своє КЛАСОВЕ стремлення вона закриває туманними та брехливиами "загально національними" фразами.

На зізді, вкінці, буде "індиферентна" молодь, котра, мабуть, широ бажає української державності без огляду на її соціально-класовий зміст. Але ця молодь ще не зрозуміла того, що українська державність "внезалі" - це фікція, що не може бути "нейтральною"; "міжкласовою" державності, і через те ця молодь несвідомо грає на руку буржуазних ідеологів.

Чи можлива в таких умовах спільна ПОЛІТИЧНА праця усіх студентських напрямків? Тільки тоді, коли один з двох перших буде принятий ЦЛОМ молоді. А це в даних умовах абсолютно неможливе.

Ні, ми цілком свідомі того, що ніякої співпраці з буржуазною молоддю для нас не може бути. Ми можемо договоритися з нею у професіональних та культурних справах, але ніколи в ПОЛІТИЧНИХ.

Політичної співпраці з буржуазною молоддю не смеє бути - це будьби зрада соціалізму. Але політична ДІСКУСІЯ може і повинна бути, тим більше, що в тій діскусії братимуть також учасники безпартійного студентства. Ми хочемо діскутувати, бо така діскусія не може заходити, а противно, матиме свій, дуже допатний вплив. Але ми погодимося на неї тільки тоді, коли вона матиме тільки ІНФОРМАЦІЙНЕ значення значення і не зобовязуватиме до ПОЛІТИЧНОЇ співпраці з несоціалістичними групами.

Реаксумімо: ДІЙСНО МІЛІТАРІЙНИЙ, ДІЙСНО ЗАГАЛЬНО-УКРАЇНСЬКИЙ, може бути тільки АПОЛІТИЧНИМ ЗІЗДОМ; ПОЛІТИЧНИЙ ЗІЗД буде все тільки зіздом однієї частини студентства. Це треба затягнути і нам і несоціалістичним групам.

Який характер хоче надати зіздовій буржуазній молоддю?

Передусім - мала пригадка. Як відомо, всі відповідні соціалістичні та комуністичні групи українського студентства заявили охоту взяти участь у зізді. Звідсіль ясно, що соціалістичне студентство погоджується з думкою про конечність "допомоги морально та фізично загиблій нації" та широ бажає засісти до одного стола з українськими студентами інших суспільних переконань в цілі полагодження численних спільніх професіональних та культурних справ. Що більше. Соціалістичне студентство згодилося навіть на спільну діскусію у політичних справах, щоби тим робом дати різним студентським групам можливість взаємної інформації та взаємних впливів за зізді. Але соціалістичне студентство хоче, щоб зізд мав своїм наслідком ДІСКУСІЮ з'єднання усого українського студентства, усіх його напрямків. Це з'єднання можливе тільки на професійному та культурному полі. Тому зізд повинен носити передусім професійно-культурний характер. Робити зізд політичним, ставити "во главу угла" питання політичного характеру, уважністю від іх вирішення - вирішення професійно-культурних справ - Це виключить розширення зізда, не допускати до єдинно-можливого професійно-культурного з'єднання українського студентства, перешкоджувати взагалі в складі єдності. Тому політичні питання на зізді можуть носити тільки інформаційний, а ніколи зasadничий характер. Таке є становище соціалістичної молоді.

Інакше становище займає буржуазна молоддю. Вона заявляє теж устами своїх провідників - Я.Чиж - про свою охоту "допомогти нації". Вона теж заявляється за участю ВСІХ політичних напрямків та ідеольгічних груп українського студентства на праксику студентському зізді. Однакож - вона хоче зізду ПОЛІТИЧНОГО, узагальнючи від вирішення політичних питань вирішення усіх професійно-культурних справ українського студентства. З одного боку - на словах - буржуазна молоддю хоче "для допомоги загиблій нації" "засісти за одним столом із товаришами інших суспільних переконань", хоче ОБ'ЄДНАННЯ ЦІЛОГО УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА; з другого боку - на ділі - робить в емоціях та в обговорюванні політичний характер

зізу, обострюючи політичне обєднання молоді, котре на ділі буде диктатом буржуазної групи студентства. "Шкло вилазить з мішка! Ми мусимо сумніватися і про цибулю буржуазної молоді "допомогти нації" і про її добру охоту насісти за одним столом з товаринами соціалістами та комуністами, а мусимо думати, що буржуазна молодь спекулює на свою більшість на зізді, та старається допомогти нації продовжуванням відомих, контрреволюційних авантюр.

Однакож - не тільки це одно. Буржуазна молодь не тільки накидав зіздови політичний характер; вона старається йому теж накинути згори означений політичний на прайм, означеною політичною ідеологією. Тут знова - на словах - вона заявила за тим, щоби на зізді взяли участь усі політичні напрями та угрупування українського студентства, але на ділі - ВІКЛДЧАЕ зі зізу усі ліво-соціалістичні елементи, відомою резолюцією ОЛЕКСІЯКА на передвіздовій конференції. Тут знову "шкло само пре з мішка" і добре "наміри" буржуазної молоді виходять на ворх; ті ходить передусім о політичну авантюру!

А вкінці - становище буржуазної молоді в справі НАЗВИ зізу. Спершу українська молодь хоче: "всесукарінського" зізу, потім під натиском соціалістичних делегатів згоджується на назву "український" зізд, піднімаючи самому зізду усталені назви і поручаччи одночасно організаційні комісії приготували "всесукарінський" зізд....

Або постанова про "способ заступлення Великої України.... Вони така ясні, і тенденції такі очевидні та зрозумілі!

Авантюра за авантюрою. "Політичний" Зізд, "новажена держава", "повстанські делегати"....

Цілі та інтенції буржуазної молоді для нас ясні. Ходить о політичну авантюру, о гегемонії виразно буржуазного політичного напряму серед українського студентства. А щоби закрити своє клісове обличчя і щоби пілонити ризку в каламутних івильях патріотичної ідеології - буржуазна молодь балакає про "допомогу нації", про "всі напрями", про "демократію", про загально-національні ідеали". Старі, зумкіті способи, давні, остогидлі фрази.

Наше становище ясне: Ідемо на зізд, бо хочемо співпраці з несоціалістичним студентством на професійному та культурному полі, хочемо діскусії з НЕСОЦІАЛІСТАМИ в ПОЛІТИЧНИХ справах. Ідемо, щоби творити професіонально-культурне обєднання, щоби пропагувати свій суспільно-політичний світогляд, щоби розкрити всі брехливі фрази буржуазної молоді про "професіоналізм", "загально-національні" справи, про "хату без вмісту", про "акліясоцість" та "безпартійність" буржуазної ідеології.

Ідемо переконувати чесних, десасувати політичних крутів. Це завдання, яке ми, як соціалісти, мусимо виконати.

ДО УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО КОНГРЕСУ.

Між 20 і 30-им червня 1922 р. відбудеться в Празі "Конгрес Українського Студентства" з ціллю "навчати будучу працю на минуліх українського студентства вимінної думок про найбільш важні питання студентського життя, та порозуміти себе взаємно, а організацією всіх студентських громад в один союз з власним биром, органом та екзекутивою, постаратися передусім о піянову доцільну акцію духової і матеріальної допомоги всім українським студентам, деб вони не знаходилися".

Пропозиція скликання такого конгресу викликала велике заинтересовання серед кругів українського студентства без різниці іх соціальних та політичних переконань, тим більше, що на конгресі мауть бути вирішені питання, котрі так тісно вплинуть на життя студентства.

Питання економічної натури - створення спільної акції допомоги - , дальнє питання над піднесенням культури українських мас - це найважливіші справи, котрі вимагають основної діскусії, вимінної думок, та безумовного ширіження...

Та перечитувачі бретень пражського організаційного комітету ч. 2, виникається свого рода непримирима становиско націоналістичних груп українського студентства цієї з краю і за кордону, котра відбулася в Празі, дає нам сумну картину студентського життя.

помічається передусім накид до реакційності, котрий доводить до того, що членам даної студентської організації - напр. Вергілій - не вільно ясно й отверто висказати та пропагувати своїх ідей в хвилях організації, що дозволяло до роз'єднання.

Дальше помічається велику нетolerантність товаришів інших поглядів на нетактівність зі сторони провідників націоналістичної молоді, - що мусіло дозволити до опозиції зі сторони соціалістичної молоді в першу чергу, до якої - напр. Прага - прилучилися опісля групи: українського поступового й демократичного студентства.

На загал реакція та старшинство проводить організаціями, котре доводить до того, що - напр. Брюно - остаточно спалено "Наш Стиг" - орган коммолодії Східної Галичини.

Та найбільша розбіжність думок виникла на згаданій конференції при обговорюванні платформи зізду, де відхилену резолюцію делегата соціалістичної молоді, котра звучить: "конференція стверджує потребу скликання професійного конгресу українського студентства на міжнародному принципі. На конгресі мають бути засутчені всі студенти української національності, що стоять на грунті повного, політичного, соціального, та культурного визволення українського народу, при чому жодні ідеологічні - партійні угрупування та течії, існуючі серед студентства української національності, не мають бути недопущені до конгресу" - а приняті резолюції другу, котра "а пріорі" виключає від участі на конгресі ті ідеологічні напрямки, котрі стоять на федераційному принципі, сефто країно соціалістичні - комуністів, укапістів і лівих ес-срів".

Кожи так ініціатори зізду ставляться до певних ідеологічних напрямків серед українського студентства, а тим самим замикають ім доступ на конгрес тоді справа ясна, що не єде тут о конгрес усіх українських студентів без різниці іх суспільно-політичних поглядів, а єде в дійсності о односторонньому конгресі самих націоналістів. Ініціатори конгресу повинні вже раз знати, що українське студентство не представляє собою одноцільної ідеомовії, а є відбитком життя та всіх ідеологічних напрямків, які зауважується серед суспільності. Тому, коли ініціатори широ бахать собі конгресу і хотять засісти гасіти до одного стола з товаришами української національності різних суспільно-політичних поглядів, хай добро застановляться над платформою зізду і не доводять до розбиття конгресу.... В. Василенко

СПЕКУЛЯЦІЯ НА "ПОТОПАЧІ. КОРАВЕЛЬ"

Мені дуже подобалася "зовсім личкі замітки" п. Я. Ч. з нагоди суперечок відносно платформи конгресу, які мали місце на т.зв. передвіздовій конференції. Не тільки тому, що читаючи їх, так їх прет'є на язик дочинити до слова "лички" зпереду один маленький склад з трьох букв - але і тому, що вони в великий мір гумористичні. Не зважаючи на сучасне ліхоліття, яке написло над Україною, а яке таким гробовим "слогом" описує п. Ч., люди все таки не втратили гумору і... смеються крізь слізи - які вже ці слізи - крокодилічні, чи інші, не підзатет. Але факт факт. Лиці смеються, жартують, пишуть "гумористичні "личкі замітки" до "Балетенів" - чого ж більше треба? Тільки радуватися!

А що більше треба радуватися, коли разбереш питання про дійсну "личність" окрім них заміток п. Я. Ч. Во тоді ми з заливою коноєвкоїдея переконуємося, що гумористи ка потопачного корабля, розціпілася на пражському грунті по завдяки масливому вінадкови - сефто пріїздови одного "гумориста"; але, що вона є "плоть от плоти" і "кость от кости" одної частини нашої молоді є "звід салета" "масовим гумористиком" і як з такою, з цією треба абсолютно рахуватися, чи з суспільним націєм.

Я. Ч. описує ліхоліття на Україні. "Родяться дімні думки, побудування, капевість. Чуеться крик загиблічної нації - послідний крик о поміч: "Спасайте нас!" - і дех тут гумористика? -

"І дивно виглядають при цьому спори над платформою конгресу! Над... платформою конгресу! Ну, певно, що "платформа" "Цех" пустяк" в порівнанні з народним лхоміттям. Всемовно!"

Але коли-ж Ви доспіли до такого високого зрозуміння, коли Ви осулюєте "спори над... платформою конгресу, то чого-ж Ви сам найбільш негро ввели ці спори, чого Ви великомудро, і з своїм "великим" зрозумінням перестали "спорити" і не перестали обстоювати свою резолюцію? Чому вони політичні противники робили уступки - порівнянні і-шу і другу резолюцію тоб. др. - а Ви підносили? Чому вони викині не принять взагалі жадної "платформи", коли вона така "пустяковина"? Ні, щось не так!

Дивно виглядають спори - "спори в цій позиції. Хочеться викинути свої лозунги, свою платформу, хочеться кричати во все услышене..."

Ти думаєш, читачу, що тут нема гумористики? А ось вона:

Варшава, Львів, Берлін, почасти й Прага і Віден, становили на становищі, що на зізді можна допустити тільки тих, котрі хочуть політичного визволення українського народу в формі незалежної держави, а не можна допустити тих, котрі б'ють того-ж визволення в якій небудь іншій формі. Конкретно: в зізді можуть брати участь: Скоропадський Напевно, але не сміють там бути Шумський, Михайличенко, Шак-Рай.

Якож могло тоді бути становище соціалістів і комуністів?

Вони мусіли сказати: ми не вимагаємо від Вас, щоб Ви на зізді ухвалили резолюцію в користь "Української Соціалістичної Рад. Республіки". Ми Вас ЗНЯЕМО! Але ми вимагаємо бодай той дріски культурного демократичного поводження: свободи думки і дійсного допущення - не на словах, а на ділі - всіх напрямків українського студентства і відміндаємо всякий ап'яріорний диктат. Коли зізд висловиться за Вашою незалежністю" - добре! Але попереду, що перед ухваленням, на кождати свою думку другим, і є пускати на зізд тих, що інакше думают, що... вибачте - свинство.

Розсуди, читачу: хто хотів "викинути свої лозунги, свою платформу?"

І чи не гуморист п. Я.Ч., що так никаком тинком розломив вину на "обі" сторони?

На обі сторони?? Ех читачу - друже! Не привик ти ще до "потопавчої" гумористики. Ій богу!

"ХТО НЕ ХОЧЕ ПРИХАТИ НА ЦЕ, АБИ ПОРАДИТИСЯ НАД СПОСОВОМ, ЯК РАТУВАТИ НАРОД - ЦЕЙ ЗРАДНИК!"

Gut gesagt! Йсно і очевидно, що п. Я.Ч. має рацію. Але щоби було ще яскійше, зясуємо це на прикладі:

Стоїть добрій рутенський чоловік перед хатою, запер ворота на замісні замки, поставив гаекущих бриськів на стороні і кричить до брата Семена, що чекає перед ворогами: гей ти, москофіл - інтернаціоналіст! Нашо вон, а то собак нацькув! Ти ж признаєш незалежності нашої хати, ти хочеш спілки з швагром Іваном. - Нашо вон!

А коли брат Семен подумавши бере ноги на плечі - добрій рутенець знов кричить: "Хто не хоче прийти до хати, аби порадитися над способами, як рятувати хату - цей зрадник!"

Бог з Тобою, добрій чоловіче! Відіпра ворота, заклич назад собак - а тоді кричи, що брат Семен не хоче з тобою в купі радитися "як рятувати народ"....

І не лжал брата Семена, бо ти же в своїй хаті, а в приймах у чужого, а брат Семен, тами в своїй, хоч у спілці з іншими!

Ну й не гуморист п. Я.Ч.? До сліз сміятися хочеться над такою гумористикою. Але ти читачу не турбуйся; це, як казав Винниченко, охрайт, по американському...

"ХТО ЗАНІВІТЬ, ПО ВІН СЬОГОДНЯ НЕ МОЖЕ ЗАСІТИ З ОДНИМ СТОЛОМ З СИНОМ ТОЇ САМОЇ НАЦІї. ЩО И ВІН - ТОМУ, ЩО ВІН ІНШИХ ПОЛІТИЧНИХ ПОГЛЯДІВ - ЦЕЙ ЗЛОЧИННИЦЬ!"

"Stark gesagt", пане Я.Ч. Зразу пізнати, що Ви добрій гуморист, але пам'ять Вам на хописує, яко Персписує!

На передзіздовій конференції заявив делегат Варшави ОЛЕКСІК офіційно і торжественно, в імені цілої організації, що коли на зізді братимуть участь комуністи, інк., і ціла делегація його організації... вийдуть зі зізду, явно і славно! Ноци це смигнути - щоби не сидіти за одним столом з синами твоїх нації, що й він, - п. Олексік поставив відому резолюцію, виключаччу комуністів зі зізду. П. Я.Ч. голосував за твою резолюцією. Читач питаетесь: а що тепер буде? Хто злочинець? Олексік і п. Я.Ч.?

Але де там! Читачу, це гумористика! Злочинець, звичайно, комуністи є соціалісти.. Геврека, кричить п. Я.Ч.

Читачу, ти все навчиваєш розуміти гумористичні замітки п. Я.Ч. Отже спроб умозвужувати скідувче твердження:

"ХТО ВВАДАЕ НЕМОЖНОСТЬ СПІВПРАЦІ З ТОВАРИШАМИ ІННИХ ПЕРЕКОНАНЬ В ДОПОМОЗІ ФІ-
ЗИЧНО І МОРАЛЬНО ЗАГИБАЮЧІЙ НАЦІЇ, ХТО НЕ ВІДЧУВАЕ ПОТРЕБИ СПЛОЧЕННЯ ВСІХ МОЛОДИХ
ІНТЕЛІГЕНТНИХ СІЛ У КРАЇНІ ІДЛЯ ТОГО, АБІ НЕ ДАТИ КУЛЬТУРІ ЗНИКНУТИ З ЦІЙ ОБ-
ЛАСТІ, ХТО ДАЛІ НЕ ХОЧЕ АБІ СТАВІТИ ДРУЖНІЙ ОПОРУ ДІНАСТІОНАЛІЗАЦІЇ, ДЕПОНУЛЯЦІЇ І ЗА-
КРІПОМЕННЯ ЧУЗИНЦЯМИ РІДНОГО КРАДА, - ЦЕЙ ВОЖЕВІЛЬНИЙ....."

А в перекладі з гумористики на людську мову:

"ХТО ВВАДАЕ НЕМОЖНОСТЬ ВСУПЕРЕД СВОІМ ПЕРЕКОНАННЯМ ПІДЛІГАТИ СІЛЛІАТІСІ І ДЛІНІ
ІІІ ДЛІН ФІЗИЧНОГО ТА МОРАЛЬНОГО ЗАКРІПОМЕННЯ НАЦІЇ, ХТО НЕ ВІДЧУВАЕ ПОТРЕБИ СПЛОЧЕННЯ
ВСІХ МОЛОДИХ ІНТЕЛІГЕНТНИХ СІЛ УКРАЇНИ ДЛЯ ТОГО, АБІ НЕ ДАТИ ПРОЩАСТИ ВИШІВАННЯМ
МОРКОТУНАМ, ПЕТЛЮРАМ, ПІТРУШЕВИЧАМ, ПАНЕНКАМ, ХТО ДАЛІ НЕ ХОЧЕ СТАВІТИ ОПОРУ І ЗАТОП-
ЛЮВАТИ В КРОВІ ВІЗВОЛІННИХ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКОГО РОБУЧОГО ЛІЦУ..... це є божевільний

"І не "Не не имея Україна" має бути кличем конгресу" - це все вибачте про-
брехались -, ажі "пролетарі всіх країн, єдинайтесь" - це розуміється -, але ..... та-
кож їх не пущати", клич української чорної сотні.

Не роз ходиться о це, щоби вратувати корабель, але о те, щоби вратувати геге-
монію над кораблем!

Жертви для вітчизни, уступки з приводу лихоміття новинок все робити пролетаріят,
"висисати" вітчину, робити "гнефти" на "потопакчім кораблі" - це фах і право бур-
жуазії.

Спекуляція на потопакчій корабель.....

x

ФІРМА І РЕКЛЯМА.

Кожда фірма старається у відповідний спосіб притягнути до себе потребуючу суспільність. Одна робить це оферуванням добрих та солідних виробів, чим зискує собі
стale, численні поволі, але безупинно зростаюче число прихильників, друга не вміє, не
може, або не хоче дати добрих фабрикатів та ловить покупців принагідно, на вудци,
при помочі крикливої реклами. Це дві різні собі, форми реклами. Щерка
з них обчислена на суспільність висококультурну, здіференціовану, друга на громаду
меньші культурну, примітивну, яка не розуміється на якості подаваного товару та на
стільки лінива в думанні, що при його виборі кермується виключно фразами наперової
реклами.

І в нас в У.А.Г. безпосередньо перед виборами делегатів на з'їзд займає потреба
для поодиноких ідеольгічних груп позискати собі академічну суспільність. Однаке
тільки одна, а саме скрайно права з них ужila цеї другої, себто наперової реклами,
і то в найогиднішому II виді. Тому що виставлені там самохвалильні твердження, як
також закиди та обиди в сторону соціалістичної молоді могли в нашій, ве цілком
що суспільно вироблений громаді легко викликати враження своєї правдоподібності,
чи мусимо розглянути, наскільки виставлена реклама відповідає якості подаваних то-
варів, відслонити закриту їхній дійсність та виказати лицемірну, пітучно надувану милю
ку фразеольгію шовіністично загорілого табора.

З великої кількості порозіллючених усіди відозві та зазиві згаданої пропаганді
тільки одна була підписана і до цеї, як програмової, згайдно обіцяльної, нам треба
тримати в першу чергу. Згадуючи положення українського народу в час скликання
студентського зіткнення, його також положення систематичним винищуванням його інтелі-
гелії, пригадуючи свій побут на еміграції та іншеважчи всіх в своїх східомості
-зага сучасного моменту, згадана молодь ставить собі два головні завдання:

1. "Відкрити наші сили та наші духові засоби, що в мене, коли ворога сила буде
мусіха поступитися, заповнити ті шерси та прогалини в нашому національному організа-
мі, які воніє тимчасом вимолобити рука вайзінка - то цей і по той бік кордону!"

2. "Виднігавчи потребу відломення класічної соціальної боротьби, ба навіть
"гуртування по соціальним та культурним, загальніс-людським переконанням" на час
повороту до рідного краю вільного краю, ставиться як друге завдання, злісно вже "бе-
зпечення одного національного фронту".

Приглянемося обом цим "заданням": Здавалось, що після змалювання так странного виненого українського народу, ота-ж його молодь, той "цвіт нації" виклине гасло негайного повороту до краю - усім хто тільки може! - виставить клич безпощадної боротьби із ворогом на смерть і життя. Але ні. Не так думає цей цвіт. По його думці не тому "від смутку і болю гнететься українська душа", що Галичина колюмізується Мазурами, що українського селянина і робітника експропріюється, відбирається економічна основа його життя, тільки тому, що ворог переводить одну і туже саму лінію - винищити інтелігенцію українського народу, сесто: інтелігенція - це народ. А щоб це не виникло, треба держатись сподвижників від краю, по можності втікати із краю, заховати себе для народу - себе для себе, бо народ - се ж ми -, замахати з боку в позі флегматичного глядача, аж ворога сила буде мусила поступитися". Хай кровавиться український простолюдин! Ми будемо тимчасом кріпаками тут свої сили та наші духові засоби", а коли якесь прихильне фатум промене ворога, очистити нам дорогу, то ді ми з паспортом в кармані, зі синьо-жовтою кокардою на грудях прийдемо до краю "заповнити ті щори та прогалини, які які вспіє тимчасом вимолобити рука наїздника". Що за гнилій і тупоумний загумінково-галицький пасивізм!

А тимчасом тут: "Бережім єдиного національного фронту" не політикуймо, не ділімся на пінки групи, чи там партії - ще не час! Видерхіть! Видерхіть! Так приказує наша друга вітчизна - Відень. Український національний шовініс - академік, зідістів вже так далеко, що не терпить навіть "такого чи іншого гуртування по соціальним та культурним, загально людським переконанням!" Примітивна, нездібранцівська, піордина "без думки, без протесту череди" - іще хотіть ідеал. Чим глибше багно, чим більше задихається в ному вільних животінь, тим більший смерід, тим лучше для цього - він теж там уродився. Панове редактори! Нові - як ви думаете, що наша віхтівська концепція студентського життя, з якою зрештою Ви, так добре почуваетесь, вистарчить для всієї української молоді? Невже - як ви серіозно думаете, що зі самих басів та підбасів можна дійсно приличну оркестру зложити? Панове. Навіть зукуський капельмайстер назавжди це ідотизмом!

Прочі заклики пів чи неофіційальної натури, без підписів ще більш нахабні та непочитальні. Зачинався кожий з них згадкою про "конституанту", себто всеукраїн. студ. з'їзд та самопевною заявкою ярмарочного смішака, що голос української молоді "цілій культурний світ буде буде уважати виразником волі його народу", згадувавши про варшавське сміття та грязь Москви а кінчишися все стереотипним реччям ярмарочного крикунка - лінівського: "всі як один будете голосувати на одиночу ширу українську національну лісту ч.З."

Хотячи забавитись при тій нагоді в фірму більш сомідного типу, націонал-шовіністична молодь не забула виставити на базарі - прим. біля студ.дому - пробки своїх виробів, себто духові витвори поетичного характеру. Ось перший з них:

Гимн хрунів.

Соє рида ми подаймо,
Похруньюкаймо поквіччім,
Проб у Москві та Варшаві,
Всі почули, що ми хочем і т.д.

І ю за гарний стиль, який чудовий рин!!

Оскільки більш інтелігенції та почуття краси від автора цего вірша академіка висловив згаданий львівський босяк, який так описав діяльність своєї військової життя:

Zawsze leże i baraku
Na brudnym strošaku
I spiewam sobie wciąż:
"Za ^{казаву} wgasam złapa..... i.

Колиб який фаховець порівняв наведений в горі вірш з якобудь піснею Готентота, осуд напевно випавши в користь дикуна - не академіка, але Готентота - без всякої інтервенції Малої чи Великої Антанти.

А дальше знова йде мова про варшавське сміття, грязь Москви, єдиний національний фронт і т.д. Панове! Як що ви маєте на думці цих, які переводили українські боєві частини в польські табори полонених, самі писали вісні листи до Пілсудського, або цих, що зараз видають "Рідний Край" - маєте рацію; так, що варшавське сміття - але подумайте: вони у вашому таборі як перші, або п'ята от плоти і кістяк от коости були националісти, як другі. Коли ви маєте на думці патрона декого з вас Скоропадського, або цих, які переводили українську армію на сторону Денікіна - маєте рацію; так, що грязь Москви, але подумайте панове: цех ваша грязь, якої навіть ви зіхоті не хочете вичистити.

Захваливайте нам єдиний національний фронт! тепер вже за піано милюти нам очі! Наші товарини сиділи вже в чеських тюрмах на донос українських старшин - з яких дехто попав вже в студенти - на приказ українських властив за те тільки, що читали соціалістичні та комуністичні часописи, або за свої соціальні, культурні, загальне людські переконання, яких ви так боїтесь. Іх брали в тюрму хворих на сухоти інспіктори тоді, коли вони на кілька годин перед арештуванням мали вибух крові. Ви пригадуєте собі мабуть історію ужгородської акції, коли молоді люди пірвались усім жаром іної крові до активного боя за визволення Галичини. Пригадайте собі, що коли цей сміливий порив скінників невдачево, учасники в засаджено українськими властивими в українську тюрму. Чи знаєте, що ті 19 літніх хлопці витерпіли під руковою українського комісного фельдфебля? І вам скажу-результат: молоді герої за визволення українського народу - а у ваших очах-комуністи - дістали сухоти, наслідком чого один з них скоро умер. Неужели так виглядає єдиний національний фронт вже тут на чужині і то в той момент, коли там, як самі кажете - "в рідному краю усіх і усіх гните стопа жадного панування над нами воїми чужинці! Ні, ви мабуть поміняли слова; ви мабуть не мали відваги й отвертості сказати, що це вам єдиний чорносотенний фронт проти нас! Коли ви, як патентовані патріоти знаєте хоч трохи історію українського руху за останнє століття, питаемо вас: хто поставив українській нації рецензію вибору між двома сусідами "лучше потонуть в російському морі, чим задувитись в польському багні" - соціалісти? А з останніх днів: хто дав галицьким кацапам російську катедру на львівському університеті - теж соціалісти?

Sapienti sat! Ми вже давно перестали переконувати юністично загорілий табор аргументами нашого світогляду, бо марним бувши наш труд. Нам хотілося звернути увагу тільки на те, що як раз юністична група завіті з національного боку має найменше право прикриватись плащиком національних ідеалів. Вислів "наперед свою хату будувати, а потім сміття вимітати" являється в ії устах тупоумним цинізмом, бо ніхто інший тільки вона внесла до цієї "нової хати" за заболоченими ногами повно сміття в роді модернів Валенродів усякого сорта. І місто "до нової хати" наші націонал-герої закватиривали український народ до Авгієвої стайні!

На щастя так не стається, за це ручить нам слабосилість української реакції. Цого свідома і наша назадицька група, коли за фірму своєї лісті мусить брати добродушних людей, які з їх "ідеалами" мало що мають спільногого, коли свій товар мусять захваливавати голосом комедіята: "шустка є, шустки нема, за шустку світа не купиш, Америки не з'їдеш - тому на лісту ч.3 віддавай свій голос!" Для нас це недозволений симптом іхньої недокровності та непомильний вішун їх безповоротного упадку.

В.....

ЕМІГРАЦІЙНЕ ХАМСТВО.

Низко наведену статтю передруковуємо без змін із Укр.Подійних Вістей. З загальним огляdkом еміграції та її значіння, зробленої автором статті, погоджуємося. Замітимо що, що автор не цілком точно поінформований про справжній стан речей і не подає деяких дуже цікавих подробиць. Приміром - не згадує нічого про те, що редактором Н.Біхтя є будучий професор гімназії, який має виховувати красне покоління української нації.

Редакція

Українська еміграція в Чехословаччині і Австрії має для галицького читача інтерес не тільки з того боку, що вона є носієм політичних концепцій різних забанкото-

рених українських буржуазних влад та джерелом всіх повстанчих заговорів і контрреволюційних планів української буржуазії, від тих, котрі несуть "українську народову" "свободу" під кличем "король, віра, вітчина" - Україна, воля, честь - найбільшими еміграційними реакціонерами - а скінчими на тих, які провоювали "вільну" ірландську війну"... вона цікаві не тільки тим, що в Чехії та Австрії ступінь поверх 1500 українських студентів в на високих школах, підготували себе "для будучого звання інтелігента - лікаря чи інженера військової народови ран".... Найбільший інтерес цеї еміграції для галицького читача, і передовсім для соціалістичного читача, полягає в тому, що вона є кризовим зеркалом галицької діяльності, кінцем і початком розкриття дійоного вмісту "вільних змагань" галицької буржуазії, неминучим доповненням діяльності галицьких "з'юнітів", живої та наглядної компромітації "молодих, творчих сил" - "нової" Галичини.

"Галицькі" пролетаріят мав уже змогу відволітися від цілком зрозумілих на свій час ідеїв про "єдину національну справу", про "вільну національну боротьбу" і виличила його від цих ідеїв сама галицька буржуазія. Період вільчальної боротьби та галицької державності не пропав за дармо. Це був "короткий, але плідний" період і пролетаріат Східної Галичини на пасажах "вечір" відчув усі добродійство "національного півволення". Але після цього періоду прийшла доба страшного національного гнету, доба, котра принесла на Галичину оргії міущань та сородниковічних утисків, коли цілій нації замкнено уста і відковані традиції корстокого "не було, нет і не може бути". І галицькі" пролетаріят терпить "зраз крим свого соціального болю про болем національним, вкупні з іншими ханами нації і чого стоять і прибито та привязано до мученичого хреста. І як не чи, а така спільність національного утиску дає здів обективні умови для народження шкідництвом ідеології "єдиного фронту", боротися як на іршучій проти наїменших проблемськів ідеології "національної єдності", викорінювати з ґрунту всіх, хоч би й "найновинішій" націоналізм, нести високо перед масами отяг інтернаціоналізму - це пекучіше питання галицького революційного соціалізму.

І власне з точки погляду такої боротьби з галицьким націоналізмом великий інтерес має для галицького соціаліста питання та діяльність галицької еміграції. В Галичині суть контрреволюційне обличчя галицької буржуазії масковане до певної міри омобором національного терпіння, котрою частину несе на собі таємна українська буржуазія. В Галичині українська буржуазія розвиває головно свою роботу боротьбою проти національного гнету, надаючи тим свої політичні північно-демократичної риси. Але з а кордом починається у великому масштабі: "творча" "позитивна" робота галицької буржуазії: вона-ж там не злігнала безпосередньо в боротьбу проти національного гнету, там вона тільки про свято вібрала на голову свою тернистий вінець мучеництва, за кордоном вона є ембріональною державністю в ембріональному "народів" армією, і за кордоном її контрреволюційне обличчя розкривається в цілій її гладі. І коли місцева галицька буржуазія кліче галицькі" пролетаріят до спільніої боротьби проти національного ворога і вимагає від нього щоб він перестав домагатися докладного засудження з місту того, що треба битись коли вона брешенно запевнила що її ціллю є поки що тільки національне визволення то галицькі соціалісти без умовно показують їй Чехо-словаччину, як зразок буржуазного помертвовення для за-Галично національних справ. І коли до нас прийдуть галицькі націоналісти і розкириють по фарисейські набоїлі рагні народного терпіння, ми покажемо им наших то варшав, переслідуваніх владою Потрумовича соціалістів та комуністів, що караються по ческим традиціям за приказ "У.Н.Р. чорносотенськ" режим по таборах колисьальний звіст реакції мої ідеології студентства, хамство, вучковобість, ретроградність, нето зерманію - масливих геніїв при народженні "істинно українського человека".

Як чудово відверкало еміграція галицьку дієсність. Зачім від таборів Петрушевича. Режим в цих таборах мізерна карикатура старого австрійського режиму. Насильство йде в парі з безмежною вузволюбістю. Службові хорунжі, четарі, поручники та сотнери що мріють тільки про іменування до вищої річки, про побори гарні мундирі, старшинську честь, про "кобіти" та про нову ім'я до можна-б "прославитися" та набити кишені. Одним словом мізерна карикатура "шандомних" австрійських офіцерів. Абаж не характеристичний факт, що під час Карлового пучу, богощко в тих старшина збиралося "сподівати цісалеві, котрою принояли". Або факт, що в Іерні студенти - старшина на студійних відпустках - обов'язково мусять уникати себе "пане сотник пане поручник і т.д." і що менші мережі удачууть старшим. Або відложення до стрілочту - гільо-

як у бувшій австрійській армії. А цілі штаби контррозвідчичів, хандармів, інісіонів, гурки доносів до чеської влади. Що значить безнастаний ревізії по отриманих куфірках та заборонених газетах та книжках? Що значить переслідування національних організацій як У.С.С.? Що значать масові арешти стрільців за підозріння в комунізмі, або охоті напіхати не Радянську Україну? І про що свідчить віддавання комуністів або підозрілих в комунізмі, в руки польської влади та заборона поширенням переду та інших соціалістичних часописів поміж стрільцями?

Або що-є-на відміність позатаборону еміграцію. Більшість інтелігенції втягнена так чи інакше в контрреволюційні плани проти Радянської України. У Відні та в Празі творяться всякі повстанчі штаби, всякі розвідні відділи. На цілій лінії іде братання з істинно руськими, німецькими та мадярськими монархістами. Водивиться на українську буржуазію на еміграції і побачите істинно українського патрота, котрий ще не вискочив на коня, а вже збирається гарцивати, котрий з піном на устах збирається напіти не то що комуністів, але і всяких радикальніших демократів.

І візьміть "цвіт народу" українське еміграційне студентство. В більшості це або служнячка офіцерська темна маса, котра не має своєї думки, а котра мріє тільки про карієру та богату жінечку, або які контрреволюціонери та монархісти. Либа це не характеристично, що Голова "Української Академічної Громади в Празі" обіцяє завести військовий режим в Академічних організаціях. Або це що на ході Загальні Збори військовим приказом стягається офіцерських "штімбігів" на переголосування "лівівці". Це, як заявив той" малоінтелігентний голова Громади, котрий по його словах на Зборах має за собою історію - зручніше спиратися на військовий елемент, бо військових можна притягнути до звіту. Або либа не характеристична відсутність волі хочби найменшої культурно-освітньої праці" українських студентських організаціях за кордоном. Чому українська буржуазія молодь в Празі не спромоглася за три роки хочби на літографованій журналі? А в Празі студіює 1200 українських студентів! Але ми криємося українську буржуазію молодь вона має свій орган. Це сатирично-гумористичні" часописи українського студенства в Празі під назвою "Новий Віхотъ". Перед вами п'ять числа цього академічного органу. Ми не берем під увагу ідіотських дотепів на адресу соціалістичної молоді. Це цілком нормальна річ. Але характеристичне це, що крім цих дотепів проти соціалістів в органі зрештою є тільки порнографія. Ось зразки:

На адресу студентки Ст. звернений такий прокреонік в іру:

Наши в Механизи.

Два яблочки Ти гарні маєш,
І пільно все так іх бережеш,
В копичок сіненно-блій ховаш,
Тоненьким платтям все прикриваеш,
Щоб ми не знали що ти несеш.
А наші очі хитроші, знають,
Лоч плаття щільно іх прикрива,
В копичок блій зір послишаєш,
Яблочки твої мягкі зідашь,
Тобі оставлять хвостики два.

Побіч вірша малюючи повногрудої дівчини; з боку заглядають пажериками зором на 11 груди два студенти. Дівчина дуже подібна до студентки Ст. Що-ж читачу, дуже європеїзується українська молодь за кордоном? Думаемо, що по це не треба було іхати аж у Прагу, щоби вчитися "солідного" стилю "соціалів". Або спека в трамваї:

" В трамваї спокії". Старі пані... сиділи і оглядали морозом розмильовані ніби вікна, а дівчата надулися як курочки під слоту, прикривали плащами ротики і дмухали собі на привадливі груденята думали про свою жартну любов в чарівних дніх весни і горячого літа... А хлопці оглядали молодецьким апетитом то спокусливі дівочькі ніжки, то прямо це, що більше впадало в око. Трамвай будив зі задуми пасажирів, які висухами своїх душ надслухували биття серця сусідів чи сусідок і при тім в повним забутті терти взаємно свої рамена:

Ви ти на це читачу ? Студію квіт народу,га ?
Або сцена з весілля: -
Молодіжі приїхали з весілля до дому....

В С Е В Е.

Сіли обоє до стола
І спустили до долу чола.
Думайть чия провиня,
А тут манить перина.
Втіха.Страждання!
А га - Кохання.
О, очі, очі!
Промай мій стане!
Все божа воля.....
Іване, Іване!
Было!!
Чудово.....

Як, читачу ? Гомосексуалісти, чи просто сволочі !?

Або такий "національний" від:

"В е з л и ч н і "

Товаришка: - Ви знаєте, в Тешині брали нас польські жандарми до осібних кімнат, там розбирали і доперев ревідували. Так, так муки прийшлося нам переходити.

Товариш : А то безличні!!!

Або такий найдільше хамський дотеп:

" М а е "

Товариш: Товаришко, чи можу внести прохання до жіночої секції о приняття в зви
чайні члени ?

Товаришка: - А маєте зауважника ?

Товариш: - Так маємо....

Або ще один брутальний випад на студенток соціалісток :

А ми жінки слободяні,
Ни вам усім певно відісно,
Там подались солідарно,
Де на кх.не є тісно. - Себто на соціалістів, які беруть "богданівські гроши". В нас росівся дух борильський,
І ми стали лінічками,
І тут кажемо отверто
Не бути нам правичками.

Даліше в тім же таки вірші, як контраст моралі студенток-соціалісток, які нібито стали соціалістками тільки тому, що можуть діставати за це гроші, ставиться інша мораль дівчат правого напрямку, які все і всіди працюють тільки з любови для рідної справи:

"Ми є горді, що сьогодні,
Нас зовуть тут правичками,
Під пропором наша сила,
Во ім'є світ стоїть за нами.
Чесно зняли ми із себе
Інтересів всіх скови,
По правниці рядом стали
І робимо все з любови:

Читачу! Це пісне український студент про українську студентку..
Вірши своїм членам?!!!?

Надумано Вами терпеливості і подам ще один зразок культури української буржуазії молоді.

Іділля українського студента з проституткою:

" Нід деревом стоїть лавочка... а на ній віддані собі цілім своїм еством сидять
в пунках обіймах новомиропі.... Настає рішуча хвиля... Треває короткий, але неївний
бій. Амор пускає стрілу і без пролину крові падають мертві.

Ти, мій.... - на віки.... віки?

На віки, на віки потякував - український студент - а відгомоном неслось:
На віки ви... каліки....."

Примірів вистарчить. Це маєте одиний орган українського буржуазного студентства за кордою, орган, що шириться за відмовою підпорядкування студентської організації. Пере-
конується, що українська буржуазна молодь є не тільки інерти та гуцколоби; не тільки
реакційна та контрреволюційна; не тільки жорстока та цинічна - переконується, що
вона морально гнила, та ідеольгічно упавша, що в парі з і зростом реакційності її
єде втрата всяких культурних цінностей та всіх шляхотник загально-лідський приц-
баний. Перед нами гоядущий хам, що живе тільки шлунком та похотями, що грубо зневаже
жінку та материнство, що збирається брутално панувати над галицькими трудящими ма-
сами.

Sapienti sat! Нам нічого жалити над цим упадком буржуазної молоді, ми тільки
спокійно використаємо його для своєї пропаганди, для свого поборівания націоналізму
що тільки скріпить нашу горду свідомість, що єдину молодій галицький співіалізм є
високою моральною силовою на галицькому ґрунті, є носієм поступу та нової культури.

В гору чола!

* Я помирився з Р.С.Ф.С.Р.
- В. Шолінук -

ДУХ ПРАЦІ.

- пісне не - Драгоманівець -

Всяка стаття пишеться для того, щоби шукати і гуртувати прихильників своїх по-
гладів; моя має ту саму ціль. Я не знаю, чи мої думки зустрінуть прихильність серед
самих учасників зізду; але я певен в тому, що серед української поступової молоді
знаходиться багато таких, котрі широко відгукнуться на мій голос, котрі дійшли до ти-
хих самих випадків, як і я, розбираючи печальний стан на Україні, котрі погоджуються
зі мною в оцінці сучасної політичної ситуації.

Сучасний Український не може не бути соборником, чи він Галичанин, чи Наддніпрянинець
чи Буковинець. Сучасний Український розвязувач хоче в національному зв'язку зі своїх львівських
справ, мусить робити це з точки погляду соборної України, мусить ставити свою
місцеву присаджливість у неминучий зв'язок з своїм соборницьким почуттям. Вуті рівно
чесно Українцем і не бути соборником, це було можливе кілька десятків літ тому назад
але це неможливе, абсурдне, нальогічне і злочинне та не реалізоване українського на-
ціонального типу пішла наперед і нині хто не соборник, тобо не цілий Український на-
ціональний, тобо старим мамутом, буддіментом з давніх "добрих" часів - в роді Пет-
рушевичівців - або антінатуральним відміком. Во соборність стала нині наїзном

Чи зізд українського студентства, хоч би тільки західних земель і еміграції -
може бути несоборницьким, по суті несоборницьким? Чи не правда, що разом з розмежуван-
нями її зв'язок зі справою львівського університету, ми безумовно мусимо та
взагалі?

Зізд безумовно, хоч і не по формі, але по суті буде соборницьким. - Тим більше він стає не значить, що він буде в саукраїнським: - це не означає, що на зізді обмірковуватиметься політичні питання і відношення до цих питань. І ще доброе. мені дуже по певній мірі та резерві і те недопомогіть до політики на зізді, яке виявляється товарищі соціалісті. Безумовно не без прихильності до земельного економічного кооперації до деяких колег зізду не треба, думав, переносити на чин. Але зовсім очінне недовіра до деяких колег зізду не треба, думав, переносити на чин. Цілість української молоді.

Зізд обмірковуватиме політичні питання. Неможливо, щоб він обмежився Галичинською і Вуковишевою. Він буде говорити про Соборну Україну, він мусить взяти її за вихідним пунктом при розв'язуванні практичних потреб дні нашу західних країн земель. І це він безумовно зробить.

"На Кийїв" - це буде перша орієнтація зізду.

Але зараз же по цім вириває питання: як Кийїв? - питання, котре вимагає холодної розваги і річевого обміркування сучасної політичної ситуації на Великій Україні. І без сумніву на вуках кожного з учасників зізду лежатиме передівісм головне питання: як там в дійсності є? Наперед треба ставити холодне сконструювання обективного стану річей, а після цього робити висновки. Це гарантія успіху, це гальма безпечності.

Але щоби констатувати обективний стан, треба відкинути всякі передросудки, треба абстрагувати від своїх класових, станових чи партійних симпатій та антипатій. Вода до певної міри.

Стоїмо перед фактом соціальної революції на Оході Європи, революції, котра захопила на своєму шляху та Україну. Революції, котра довела до державного капіталізму в державній економіці, а до диктатури пролетаріату в політиці. На наших очах відбувався слідчий процес: обі революційні класи: міський пролетаріат і мало та селянство замінили "де факт" союз проти буржуазії та феодалів. Правда, союз ніколи не був рожений. були-ж повстання! Але цей союз не вважали за всю внутрішню боротьбу між обома союзниками - в державі. Повстань вже нема! Це той факт! А не міг ніколи вдернатися, хоч-би й хилево, союз селянства з буржуазією та феодалами, не вдалося нікому розірвати природного союзу між селянством і робітництвом, не вважаличи на те, що подружжя обох революційних класів ніколи не мало медових місяців.

Революція виказала два класові інтереси: інтерес великого капіталу та інтерес робочих мас. Перший інтерес знайшов оборонця в союзі буржуазії з феодалами, другий в союзі робітництва та селянства. Перший вів до імперіалістичного капіталізму та монархії, другий до поступового державного капіталізму та Радянської Ради народного господарства.

Констатуємо факт: державний капіталізм та аграрна реформа, радянська форма влади та соціалістичний характер влади - лежать безумовно в інтересі українського трудового люду - робітництва і селянства, призначенні на довгі... не роки. Лежать в іх інтересі тому, що заспокоюють іх соціальні інтереси. Як би так не було, то не державиться на "Україні радянська влада п'ять років". І чому від двох літ в мові не вистачило?

На це звичайно відвічують: терор! На птиках красноармейців, диктатурою держави, союзів та влади... Але-ж чому не вдерналася на птиках влада Петлюри, Шіліуського, Денікіна, Врангеля? Хіба там і є було птиців? Не було... білоармейців, диктатури і т.д. Хіба це були демократичні влади? А хіба демократія не може і не мусить такі держатися на птиках?

Ні, цього факту ніхто не закриє. Державний капіталізм і радянська влада - це здобутий незаможного селянства і робітництва, це їх оборона, це сповіщення їх соціальних потреб, це їх соціальна справа.

Яке-ж до цього відношення нашого інтелігента? Нерідко почуючи з його уст такий кид "аргумент" "маси хотіли соціалізму. А большевики зрадили соціалізм, большевики пішли проти мас і їх потреб!"

Бахті! наші малороди! І відколи ви панове такі зашкадлені в соціальних потребах мас, ви, що давали досі масам тільки нагай, свідомо, чи несвідомо? Відколи ви так пильно стежите за тим, щоби ні на волосок не скридинти соціальних потреб селянства? А чи стежили ви тоді, коли йшли на Україну з Денікіном і Шіліуським?

Хітре малороди піднімаються в "соціалісти" і "комуністи", щоби спінкувати на революційних потребах мас. Але не вся молодь є хитрими малородами. Студентська молодь,

чесна молодь мусить собі сказати: ми належимо до інтелігенції, котра не є класом, котра є професією. Ми не з антическою інтересовою і - приналежні не повинні бути у владі антиутського капітулу. Ми хочемо тільки України, яка відповідає потребам мас. Потребам мас відповідає Радянська Українська Республіка.

Тут ми підходимо до другого питання: маси мають побіч соціальних, також національних інтересів. Чи Радянська Республіка відповідає також національним потребам мас?

Ми не повинні закривати факт, що тут є багато недостатків. З цого часто виводять консеквенцію, що Радянська Республіка не є окупациєю під соціальним оглядом, але є окупациєю під національним оглядом?

Тоді роблять такий висновок: за дійсно українську радянську республіку проти сучасного режиму радянської влади Раковського!

І це відається найпростішою розвязкою питання, т.зв. "прямим шляхом до цілі": Але тільки здається, на ділі воно загородує сиріями та непростими похибками.

Це бачуть навіть ті, котрі дуже пессимістично означують ситуацію на Україні і дуже радикально хочуть її розвязати. Це так звана есерська точка погляду. Вона виходить з заломення: Україна не є островом Робінзона. Україна живе в сучасному світі клясових антагонізмів, окружена морем пристрастей, втягнена в кипучу боротьбу двох світів. Національне переплітається із соціальним.

Суб'єктивно для нас Україна є цілім замкненням в собі світом. Об'єктивно - всі життя в сфері інтересів світової буржуазії та світового пролетаріату. нас національно утискає партія К.П.б.У., але, не вважаючи на те, лишається наїї без спорій. Ми факт, що Україна в своїй величезній більшості належить до "другого". "Пролетарського світу" є може розвиватися, визволитися і рости тільки разом зі зростом визволенням того ж другого світа. Фактом лишається, що побіда старого світа - означає смерть, політичну смерть України. Тому гасло: за дійсно Українську Радянську Республіку, проти режиму К.П.б.У. буде доти безуспішним, доки новий світ не очиститься з гріхів минулого; буде помічно для старого світа на злочином супроти себе, доки цим може покорюватися старий світ для задавлення якими нового.

Ні, гасло треба змінити: ми в зовнішній політиці сорієнтовані Радянської влади, на місці К.П.б.У. проти Польщі, Антанти, Румунії: ми опозиція рішуча і послідовна у внутрішній політиці Радянської України. Приналежні на так довго - як довго кождий удар Радянської Республіки, проти Р.С.Р.С.Р. може бути використаний антиутським для цілковитого повалення Сovітів Соціальної революції і.... України. Це єдине чесна національна політика!

Однака це, що роблять такі висновки, не бачуть факт, що кожда опозиція є добра в даному відношенні, що опозиція сама по собі не приносить жадної кінцінки різуму чої зміни у відношенню української інтелігенції до У.С.Р.Р. Во якак є різниця між отвертою повстанчою війною проти У.С.Р.Р., а між збриванням У.С.Р.Р. відповідної?

Нам треба сказати ясно: ми хочемо бути творчою, радянською, чою силовою, тим самим ми зриваємо з духом війни, з стискою на ґрунті праці. Або ми змінено фронт: перше були з Антутським проти України, тепер з союзами за Україну....

Робимо це з різних причин: 1. Тому, що Рад.Реп. найкрасше заспокоє соц.потреб нашого народу, 2. що побіда України залежить від побіди радянської революції.

Радянська українська влада дає максимум стальних національних засуджувачів в порівненні з іншими "українськими" владами. Цей максимум розуміється, далеко не вистарчав; але він дає підмогу для того, щоби з часом стати дійсною, у всіх органах української влади.

У.С.Р.Р. не є ще тим, що ми бажали б мати; але вона не є юдеї так, проти чого треба викликати повстанські авантюри... Про це свідчить хоч би її заради на політика....

Хочемо зірвати зі своїм минулім, хочемо стати творчою силою України. Цілості праці, української державності вже виборами трудячої маси України; тепер на нас черга її скріпити. Пряя, праця і ще раз праця!:

Зізд рішиться: викличе духові, які вестимутьперед нашою молодь. Або викличе духові війни, - тоді війна, неплодна емігрантська війна, заговори, повстання, служба польським та російським поміщикам, Антанти - або викличе духа праці - тоді перед нами тяжкий і вимагаючий посвята, але чесний і підів'ївши напівпільної роботи.

Котрого духа викличе наш зізд?

Вірою - що духа праці!

Замітка: Редакція за цю статтю не відповідає.

СТАНОВИЩЕ БЕРЛІНСЬКОЇ УКР.АКАД.ГРОМАДИ до зізду.

- Лист з Верхівки -

Шановні Товариши:

Маємо за нашу повідомити Вас, що Академічна Громада Студентів Українців у Міжчині, на надзвичайних загальних зборах 15. червня 1922 р. порішила не брати участі в українському студентському зізду в Празі, мотивуючи свою постанову ось як:

Першу чутку, що дійшла до нас про зізд українських студентів, супроти ми з величчим захопленням, але заразом і з великим сумнівом думку про скликання зізду, як таку, визнали ми, через те, що потребу зізду задля обміну думок між укр. студентами після світової війни й великої революції на Сході відчувавши ми всі дуже, особливо во зізду відчуває і те студентство, що по волі чи по неволі, зуниклося поза межами України. Вияснити сучасну ситуацію українського народу, за засувати завдання ступінчатому - майбутніх представників на полі культурному, економічному а також і політичному, - це на нашу думку мало б послужити основою параду зізду. Через те ми приписували цьому зіздові, хоч і зіздові емігрантському, неаби яку вагу. Ми мали на увазі, що він, поміж іншими на боці питання чисто політичного характеру, як зізд професійний, намітить ті шляхи, якими українське студентство повинно йти, щоби сягнути потрібне знання для практичної роботи, що якими мало б пести здобуте знання своєму народові, щоби допомогти йому в боротьбі за свій добробут. Бачучи отже велике значення зізду, ми віднеслися до нього з належною увагою й з почуттям.

та не так, видно, уявляли собі цей зізд його аранжери. Сумніви, які з'явилися були у нас що до можливості зізду з такими завданнями, оправданими. Ми гадали, що зізд, коли він мавби сягнути визначені вище завдання, повинен був бути скликаний так, щоби могли в ньому привести участь в-ньому ті найшири кіл; тому він повинен бути міжпартийним, не носити в горі певної політичної закриски, та не виконувати політичник гасел якось певної політичної групи. А що ми бачимо? Ми бачимо, що вже на передвіддовій конференції ініціатори зізду грішать супроти цих кардінальних принципів. Цим вони доказали, що ім не залижить упереді мірі на то, щоби вирішити професійні питання студентства, а на тому, що чи саманіфестувати якесь певну політичну течію, чи використати зізд для якихсь інших цілей.

Бачучи з недалекідь, що зізд, скликаний під такими авансіціями, не може бути чідний і не зможе, хочби в малій частині, розвязати великих завдань, що поставило перед нього життя та історичний момент, - ми вважаємо, що посилка нашого представника на зізд буде лише марков затратор часу й коштів.-

За Управу Акад. Громади - Голова - підпис і Секретар - підпис